

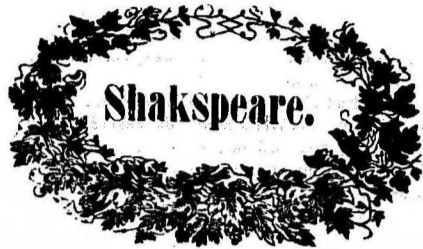

Megjelen minden vasárnap. Előfizetési ára egy évre 6 frt. fél évre 3 frt. három hónapra 1 frt. 80 kr. Szerkesztő és Adóhivatal a piacz-utczai Csanak-házban.

HORTOBÁGY.

KÖZHASZNU ÉS MULATTATÓ TARTALMU HETILAP.

Hirdetésdíj: Négyhatalos petti sorért egyezsori hirdetésnél 5 kr. háromszoriál 4 kr. többszoriál vagy nagy terjedelmű hirdetésnél árszámítás. Egyes szám ára 15 kr.

Shakspeare William, Anglia legünnepeltebb szelleme, kinek születése 3 százados évfordulati nappát a művelt világ máj. hó 23-án ünnepele: 1564-ben Stratford városban vette eredetét. Azon idők viszonyaihoz mérve igen gondos nevelésben részesült. Első ifjúsága éveit a történet muzája a feledés tengerébe hagyta merülni s csak annyit jegyezze föl, hogy 18 éves korában egy tehetséges birtokos leányt vette nőül. 1586-ban Londonba költözött, hol színész és színmű-író lön és egyszersmind saját színházzal rendelkezett. Az 1596-dik évben Stratfordban házat és földet vásárolt s e birtokát később újabb vételekkel terjedelmesítette. 1612-ben megunva a világ zaját, e birtokába vonult vissza. Ott halt meg 1616-dik év apr. 23-kán. A helység egyházában egyszerű emlék emeltetett a nagy költőnek, kinek művei háromszázad alatt sem vesztenek becsükből, sőt az idők multával mindig nagyobb-nagyobb szellemi értékre emelkedtek. Vig-mint szomorujátékai a legnagyobb költői tehetségről tesznek tanuságot. Legjelesebb művei: „Othello”, „Romeo és Julia”, „Hamlet”, „Macbeth” és „Leár”. Egy híres itész találólag jegyzi meg felőle, hogy „ő, amint a legdusabb, legmerészebb ábrándot a természet országába viszi át s megtestesíti, másfelől ép ugy viszi át a természetet a valóság határára, tal eső ábrándok regioiba. Elámulunk a rendkívüli, a csodás sőt hallucinálnak bizalmas közelségén”.

Előadása közvetlenül az életből van véve, melyet a költészet legszebb virágai ékesítenek, telve ép egy erő és magasztossággal, mint kellem és gyöngédséggel. Ő, az ő spharájában a nyelv minden eszközt kimeríté. Művei, hatalmas szellemének kinyomatát hordják magukon. Shakspeare művei a világ minden műveltebb nyelvére lefordítvák s mintaul és tanulmány tárgyaul szolgálának a legnagyobb tehetségeknek.

Országok, birodalmak tühetnek el az emberiség emlékezetéből, de Shakspeare neve diacsórbán ragyog át évszázadokokról századokra, míg a világ föl áll s az emberek gondolkozni tudnak s a magasztos, nagyszerű és nemesről fogalommal bírnak.

Utóhangok az Inség-bazárról.

Lapunk utóbbi számában megígérők, hogy olvasóinkat, kiket vagy betegség vagy távolság gátolt a debreczeni inség-bazárban való széttekintésben — értesíteni fogjuk ez érdekes tárlat eredménye felől.

Mult hó 23-kán d. e 10 órákor tüzetett ki a díszes nemzetiszin selyem lobogó, a Molnár Sámuelné asszonyság városzház

szegletén levő boltjánál, — mely abaár teljes berendezését s egyszersmind megnyitását jelölé. — Abelpő mindjárt az ajtonál a köztiszteletben álló id. Bónis Sámuelnével találkozott, kitől a belépti jegyet nyervén, legelől a kedő kellemű Kállay Ákosné vonta a figyelmet magára, ki csplárnői szerepéhez híven: a reggeli órákban finom szeszes italokkal, délutáni órákban jóféle tokajival vagy hűsítő sörrel találkozott. Az italok mellett a harapnivalók sem hiányoztak; tésztaemű, sódor s hideg sült stb. bőven volt s annál inkább ílett az élvezett ital után, mivel azokat a bájos Kállay Terézia szép kezei nyújták. — Magyar embernek kedves szokása, hogy étkezés után pipára szeret gyújtani. Még alig fordult meg agyalban a gondolat, hogy „mily jó volna pipára vagy szivarra gyújtani!” már el lön találva vágyad s illatos szivarral s pipa-készlettel a legkecsesebb szivar-árusnok: Gencsy Ferencné és Becsky Coelestin s Okolicsányi Etelka kínálósnak. — A tárlat közepén a nórimerbergai díszmű-tárgyak s dívatcikkiek voltak fölhalmozva, melyeket öt kelleműs és szép árusó tón kerestetté, kik közül a nórimerbergai cikkekkkel Simonffy Sámuelné, Bónis Mária és Elek Matild, a dívatcikkekkel Vires Lászlóné és gr. Vay Ilona kedveskedtek. A könyvek áruháza által igen szép érdemet szereztek: a vonzó kellemű könyvárusnok Helsingér Mórné s Farkas Irma, kiknek üzlete nem megvetendő összeget jövedelmezett. — A gyermekjáték-szerek kínálgatása és elárúsítása körül igen szép erélyt tüntettek ki a kedves és finom modoru Popper Alajosné és Kohn Czeceilia, láknek azon leleményessége, — melyszerint az ismerős családtagoknak, árucikkeiket helyükbe küldeni sziveskedtek, — méltó elismerést vont maga után. A czukorsüteményeket két szép czukrásznó u. m. Richl Antalné és Losonczy Mária kínálák, igen szép eredménnyel. A tárlatot a fűszerkereskedés rekeszté be. melynek cikkeit két bájos árusó Kraynik Ödönné és Lánier Olga tették kelendővé. A kimenetelnél a jegyszedőné a lelkes honleány Kállay Ödönné volt, ki e szerepre az ügy iránti tekintetből örömmel vállalkozott.

E gyönyörű tárlat, melyet emeltt urhölgyek oly érdekessé és örökre feledhetlenekké tőnek, hűfőn este záratott be s másnap az ajándékozott tárgyak árverettek el. Az összes bevétel, — mint értesültünk — a 3200 frtet meghaladja, — kiadás körülbelül 750 frt s így tisztbevétele 2500 frt. lett.

A bazárnak ajándékozott tárgyakról még ez ideig rendes kiutatást nem kaptunk; annyit azonban tudunk, hogy Molnár Sámuelné asszony, a városzház alsó díszes boltját minden fizetés nélkül tologatja; Fehér Herman vendéglős mindennap friss hideg sültet és fehércenyérel látta a bazárt el. Továbbá Szikszay s József ur 2 akó sört, Kaderász Violandné assz. czukrászati süteményeket küldött; Kohn Ábrahám ur 50 üveg tokaji aszut, Szentimrey Kálmán ur 1 láda tokaji aszut, Somossy Ignáz ur 6 nagy üveg finom bort, Reviczky Menyhértné ő mlga 12 üveg bakarbort ajándékozott.

A tiszta jövedelemből 500 frt a debreczeni szülőkörök javára szakkaltattak ki.

Most nincs hátra egyéb, mint az, hogy a bazárban működött honleányoknak lelkes közreműködéséért s a részvevő közönség szives adományaiért a szülőkörök meleg hálaját kifejezzük; Szentimrey Kálmán és Kubinyi Kálmán uraknak

pedig, — a bazár berendezése körül tanusított lankadatlan szorgalmuk s mindvégig kitartó segédkedésükért a közönség nevében elismerő köszönetet szavazzunk.

Néhány szó, a népközt babonát terjesztő könyvekről.

A ponyvairodalomnak gyomkint növekedő termékei közt vannak oly könyvek, melyek a köznép közt a babonát terjesztik. Egyik ezek közül a „Csizió”, mely ugyan már, mint látszik enyészetnek indult, amennyiben újabb kiadását nem láttam; de régebbi nyomtatványban még igen sok példány forog a nép közt, melyek házról-házra keringenek s kedves dávmányul szolgálnak az öregeknek s ifjaknak egyaránt. A fiatalság édes sohajtással olvassa belőle ki, hogy életfonalá még hosszúra nyulik; az életének estéjén álló agg pedig bánatos érzéssel panaszolja: szomszédjának, hogy napjai számlálvák, mert a „Csizió” csak 60 évet mondott, mely nemsokára eltelik! — Ha valakit szerencsétlenségekkel látogat a sors, azok, hite szerint gyógyíthatlanok, mert a „Csizió” megmondotta, hogy oly plánetában született. E meggyőződés okoz sok babonás embernek kora halált vagy végképi elnyomorodást. Szivemből ohajtom, hogy e vesztélyes könyv, ha már enyészetnek indult, Phönixként föl ne támadjon halottabból, hogy ne terjedhessen el a következő nemzedék közt. — A tanítók e könyvek ellen a legsikeresebben működhetnének, ha a tanításuk alá adott gyermekeket kellőleg fölvilágosítanak nevezett könyv tökéletlensége felől s arról, hogy az azon könyvben foglalt állítások nem isteni sugalat szüleményei, hanem gyarló — és semmi józan észlelés vagy kiszámítás sem alapuló könyv, mely a könnyenhivők erszényének rovására van készítve.

Az emeltt könyvnél még veszélyesebb a népre az ugynevezett „egyptomi álmoskönyv”, amennyiben kevés ház találtatik, hol ujonan nyomtatott álmoskönyv ne találtatik.

Fájdalomérzet szállja meg az embert, amidőn látja, hogy a XIX-ik században a vakhit és babona annyira meggyökereszt a nép közt, holott már Szent Dávid — ki Kr. e. 1050 évvel élt, XC-ik zoltárjában azt hagyta meg: „Az álom elmúlik az ontul, mihelyt a z ember felszerken álomból.”

Észmetársulatnál fogva nem hallgathatom el a babonák azon nemét, mely könyv nélkül terjed a nép közt: a „kártyavetés”-t, mely által a szegény földmívelőnek sok kenyere, szalonnája, zsúrja, lisztje elpocsékolatik. A kártyavétetési vágy a férfiakat nemannyira győtri ugyan, de annyival nagyobb mértékben a fiatal asszonyok és leányokat. Elszomorodva látja az ember, hogy a faluk végén sátorot ütött cigányok körül, mint sürögnek emiltett nőszemélyek; szalonna, sódor, kenyér és lisztet vívén, hogy azokért a leányok megtudhassák: mikor mennek férjhez? szép és gazdag leendő mátkájuk? — Az asszonyok pedig hogy tudhassák: vajjon sokáig tart-e házasságuk? szerencsések lesznek-e? hány gyermeknek örülhetnek még? férjhez mennek-e még egyszer? stb. És a vén banya jóslataira ilyenkor egész hitattal figyelmezik s minden szavának hitelt adnak.

Nézetem szerint ez utóbbi káros visszaélés meggátolására a községi előljárók is tehetnek valamit s annyival könnyebben, mivel a mai időben sátorot ütni a vándorló cigányoknak addig

TÁRCZA.

Hazatérés.

Ul az özvegy háza kis kősződjén,
Térden van kopasz bibilája,
Zöld akasztó lombjain keresztül
A lezálló nap tekint reája.

Szent könyvhöz jó anyóka nem néz,
Bár előtte az kitérva fekszik.
Ugy kíséri a felhők futását,
Hő gondjától szíve nem rienekszik.

Egy hában volt minden reménye,
Amde azt kebléről elszakaszták:
S amidőn azt a taborba vitték,
Ugy zokogtak, ugy, az istenadták.

Rég nem halló szommi hírt lárol:
Ugy aggódik, hogy talán huj érte;
Harczmezőn olesó az emberélet,
Hátta ő azt halállal cserélte!

Igy tűnődve áldogél magában:
S im szokatlan nesz átó filét meg;
Hő komondor vig nyivakolász,
S kert felől egy ismerős dalének; —

Mind közel a dal: — az özvegy érzi,
Hogy közelben van kedves szülőtte,
Hő imát rehog föl istenélhez,
Amidőn az térdre hull előtte.

Megesókolja szivszűltö csókol,
Régnemléttől arczát simogatja,
Meggöngyözi könyvtelt agg szendvel,
Csak hán van minden gondolatja.

Földcsérei: — mily derek legény lett
Amióta tőle elszakaszták,
S a viszonttalálkozási kéjtől

Ugy zokognak, ugy, az istenadták,

Kodarczi.

A tengeri rablók.

(Egy amerikai kapitány beszéde.)

(Polytatás.)

A visszatérés negyedik utazásomból, látszólag forduló-pontja volt szerencsémnek; nyomorúsággal szerzett vagyonomnak, oly sok nélkülözés és fáradság jutalmának, jobbadán el kellett most vesztie. Gazdag selyem, porcelán, tea és fűszer-kománnyal jövén Bombayból, már a Kis-Antillák magoslatára értünk, midőn egy reggel, délnyugotról egy hajó jelezetett, mely durrázó vitorlával a melénkkel ugyanazon pályát követte és Trinidadból vagy Barbadosból látszott jöni. Közeledtek, láttuk, hogy egy árbozós hajó volt az, angol lobogó alatt s jelesen vitorlázott. Rákiáltásunkra a szöcsön, azon választ nyertük, hogy a hajó, előbb Baltimoreba megy, mire egy haditót tettem ki, hogy az angol kapitányt ebédelni hajónkra kérjem. Ugyanakkor midőn mi, az angol hajó is loeresztett egy evező-sajkát. Körülbelül fél ágyulövésnyire valánk egymástól, midőn egy ágyulövés hangzott felénk az angol hajóról, mely vitorláinkat s azoknak kötéltetét szétszakgattá. A hajó horgonyt vetett, az angol helyett most a fekete tengeri rabló-lobogót tűzte föl s egy oldalról minden ágyuját elsátván, kartácsosát és ágyugömbökkel öszölé el hajónkat, melyek előárbozunkat és a kormánylapitot szétszúzták. Fedélzetemem, hadnagyonon s két utason kívül, csak 13 matrózzal és egy fekete hajóinnással rendelkezhettem s egész fegyver-készletünk két háromfontos ágyuból, néhány puskából és pisztolyból állott, melyekkel magát kiki fölfigyeltéte, amint csak sietve lehetett. Mielőtt ágyunk megtöltetett, második oldallövést tön az ellenséges hajó, mely alsó-árbozunkat embermagasságban ketté zúzván a fedélzetre terítette. Egy hajó pedig, árboz és vitorla nélkül, mint önké felfoghatják, olyan mint a keselyű, szárny nélkül; minélfogva egyhelyben kellett maradnunk s a tengeri-rablóknak fedélzetünkre jöttét bevárnunk. De mit tehetek az én embereim, a pilinka és birvagy által dühödtt tengeri-rablók vad-rohanna ellen, kik hajójuk tüzélese által derekasan támogattattak? Félőrái ellenvédelem után, embereim nagyobb része az utasokkal együtt halva, vagy nehéz sebet kapva estek a fedélzetre s emmaga is eszméletlenül rogytan össze egy kapó-csúkyanttés követeztében.

Több hét múlva, midőn ismét eszmélni kezdettem, egy kis szobában találtam magamat. Léghűdáló körülvevett ágyon fekvő. Bally, fekete hajóinnasom, sírván állt mellettem egy zsámolyzókon. Egy mozdulatom fölrejtetté őt álmodozásából. „Hol vagyok?” — kérdeztem. — „Én nem tudom, Bram ur!” — mondá szomorúan. — „Elfogtak minket a tengeri-rablók: de hála istennek, kapitány ur ismét egészséges leendő.” — Vászoruhában burkolt

fejem szerfelett fájt; midőn Ballynak ezt mondtam, elhagyta a szobát s csakhamar egy férfival tért vissza, kinek alakja s arca bennem a legnagyobb utálatot gerjesztette.

Egy hosszú fickó volt ez, oly száraz mint az orsó nyele, kopott piszkos bürsöny felsőruhába, kátránytól szurtos matróz nadrágba és durva marhabőr-bocskorba öltözve; egy kilyukadt kalap, melynek eredeti színét a mindenféle szeny fölismerhetlenné tevő, árnyalta az akasztófüra álló arczot. Midőn belépett, rám pillantott először szűrő szürke szemével, aztán az égő papírszivart kivetve szájjából s egy ronda szákból, melyet kezében tartott, tanácsok fogót, kést, érvágóeszközt, köpplyt, üveget stb. rakott ki. Spanyolul egyet láromkodván megmutatá áteromet, megenővöltá fejtét s gyortyát gyújtott, hogy ismét megköpölyözzen, miről egyelőre nem sokat tudok, mert ismét a szokott álomkörülsőségekkel eszem vissza, melyből csak néhány óra múlva ébredtem föl. Sokkal jobban éreztem magamat s Ballytól hallám, hogy nyikant jöttem ide a „Congregation” fedélzetéről. Buenos-Ayresben csak néhány aranyon vásároltam o feketét, kinek karját egy dühös bíka összezúzván, kigyógyítottam. Oly hárséggel és háládatossággal mentette meg a fekete életemet, minőt csak a természet emberénél találhatunk. A tengeri rablók, kik győztek, mind a halottakat, mind a sebesülteket a vízbe dobták és engemet is a száphal eleredévé akartak temni, midőn Bally előjött buvóhelyéből s térdre hórulva kért az elfoglalt hajó fedélzetére jött tengeri rabló kapitányát, hogy az ő jó urat Bram kapitányt, ki még életben van, kímélje meg. A Bram név hallatára, állítólag egész nevem és hazám után kérdezősködött a tengeri rabló s megparancsolta, hogy a rablóhajón vigyének, a fekete gyermeket pedig a tengerbe dobják; Bally azonban nyomatékosan kérvén azon kegyelmet, hogy betegipólóm lehessen, megengedték engemet követnie. A tengeri rablók mindent elvették a rakományból a „Congregation”-ról, mit csak becsesnek tartottak s aztán szép hajómat elsályesztették. Bally a hajó belárába záratott, én pedig az imént lezajlott sebeszniek adataim által. Körülbelül kétheti utazás után, bekötött szemmel partra tétetül Bally s közvetlen ápolásomra használtattak. Azon hely, hol már három hét óta eszméletlenül fekvéktem, egy kis erőd volt egy rétségem, melyet tuskókból vagy gerendákból épült néhány ház és kákatetejét sárkunyhó, a révpárt és a tengeri rablók buvóhelye képezett. E három hét alatt naponta és pedig személyesen kérdezősködött a tengeri rablók főnöke hogy nálamról s hártam különös részvétet tanusított. Ugyanazon nap folytán ismét megjelenés és különös szívesítő érzélemmel ismertem föl benne — Sprawl Bobby előbbi laktársamat. Aggódva tekintgetvén, sőt szembe néztem, midőn kérdezett, hogy ismerem-e még őt, mire igennel válaszoltam. Sajnálatát fejezte ki, hogy egy-mást íly körülmények között kell újra látnunk s a véletlenség őt kényszeríté, hogy vagyonomat és hajómat magdáva tegye s azon

nem szabad, míg magokat az előjárásnál nem jelentik s ilyen alkalmakkor meg lehetne e köbor népek hagyni, hogy ha kiváltság, mikép nejké kártyát vetnek, a határról legott elűzetnek. En remélem, hogy ily tilalmazás által is nagyban kortátolhatnék a kártyavetés; de legtöbbet tehetnek érésben az oktató és tanító urak, kik ha igyekeznek a következő nemzedéket a babonák használatán és káros volta felől teljesen meggyőzni s a gyermeki szívbe a jó magot idejekorán elvetni, ekkor semmi kétség nem maradhat fön annakéve, hogy a jól vetett mag jó gyümölcsöt fog teremni s lassankint a babona végkép kivész a nép közül.

Balogh Zsigmond.

Debreczeni hírmondó.

A debreczeni lóversenyegylet f. évi ápril 25-én tartá kögyűlését. Semsey Lajos az úléat megnyitván, figyelemzteté a kögyűlést, hogy elhunyt Kaffka Károly helyébe új választm. tag szükségeltetvén, erre Szentimrey Kálmánt, mint egyik legbüggöb és legtehetősebb egyt. tagot indítványozza. Ez indítvány egyhangulag elfogadtatván: nevezett egyleti tag, választmányi taggá választott. Fő-tárgya levén a kögyűlésnek a jelen évi versenysorozat megállapítása, a múlt évi sorozat fölolvastatott, melyben az idei versenyre vonatkozó követelések módosítások tetettek: 1.) A versenynapok ez évre október hó 9-ike és 11-ikére határozták. 2.) A ostordíjjal a távolság t. i. egyszerű pályák körül 5 főt 5 főt, mely a múlt évi sorozatból kimaradt — világosan kitetessék. 3.) Az asszonyok díjára futó lovakat illetőleg ama megszorítás tetetik, hogy azoknak Magyar- és Erdélyországban nemzetek és nevelteknek kell lenniök — s az ugyane díj feltételekkel záradéka: „az egyleti díj nyeresője a díjra nem futhat” akép módosítandó, hogy: „az egyleti díj ea évi nyeresője a díjra nem futhat.” 4.) Az „ugrató verseny” nevezet a jelen évi sorozatból kimarad s helyébe „a k dály verseny” (Steeple-chase) jó; melynek azonban még eddig ki nem dolgozott föl-tételei a vadász- és versenylop utján külön tetettek annak idejében közhírré. 5.) Az „ügető verseny”-nél eddig szokásban volt 6 arany tét, 15 forintra változtatott, — ugyszintén a díj kiadását föltételező indulószekere száma 6-ról 4-re szállítottat le. 6.) Az indulási díj (Stártszék) ezutáni beszámoló utján határozták, hogy az, az ostordíjjal s ügető-versenyűel elmaradon. — A szabad kir. Debreczen város díj-nál a kögyűlés azon módosítást kíváná tenni, hogy e díj csak mén-és kancslovak számára adassék ki, miután csak ily lovak mozdíthatják a versenyes főcséjét, t. i. a lovaknak ivadék utján való nemesítését elő. E tekintetben azonban a kögyűlés végleges határozatra följosította nem érvényt magát: mielőtt az e díjat évenként kiszolgáltatni szokott városi hatóságnak erre vonatkozó bejegyzését nem bírja, — elhatárosta, hogy azon folyamodványban, melyet a lovaregylet a városi díjnak ez évre leendő kiszolgáltatása végett a városi hatóságnak benyújt, a fennemlített módosító záradék, jóváhagyás végett előterjesztessék. Az ekkor módosított sorozat a „vadász- és versenylop” utján közhírré tetetik rendeltetett. — Szóhalozatván a számadások megvizsgálása s a pénzüri állapot mibenléte, a kögyűlés több jól értesült tagtára szóbeli előadása nyomán azon sajnós körülményről tudósított, hogy az egyleti tagok nagyrésze, többszöri felszólításuk dacára két söt több évi fizetési hátrányban vannak; mely kéadelmeskedés, az egylet szabad működésére felelte szibbasztólag hat, — onnélfogva a kögyűlés, a számadások megvizsgálásával gr. Degenfeld Guztáv, Kiss Lajos, Simonffy Sámuel, Rédi György egyleti tagokat bista meg; a fizetési hátrálkok behajlására nézve pedig akint határozott, hogy azon egyt. tagok, kik 1893. évi részvény- és egyéb illetőségükkel tartozásban vannak, tilkárí uton szállítsanak föl; a régieb adósk pedig, — kiknek névsora átkintatásúra a számadásokat vizsgáló bizottságnak kérérik föl, — ennek belátása s véleménye szerint — s ha máskép nem, törvény utján szoríttassanak tartozásuk tisztázására.

E napokban érkezett meg, a helybeli zenede-egylet részére, Alexander és fia világhírű párisi gyárában készült 13 változatos s percuissalval ellátott harmononium. Ezen hangszor mely a zenészet világlában oly általános figyelemet gerjesztett, eddigelő városunkban ismeretlen lévén, lehetetlen a zenede-egyletnek a közönség érdekében is közzönetüket nem nyilvánítni, hogy ugyanakkor, midőn tanítványainak az anyira szükédegtelt orgonajátásában való alapos és gyorokorlati kiképzetésük tekintetéből ezen hangszert megszeresse, egyszerűsármind azoknak is, kiket a zene előhaladásá érdekél, alkalmat nyújtott e hang-

szerrrel megismerkedhetnek. — Hi e hangszerről, ha bővebben kellene szölnöknök, csak azon díszretekétekébe esenék, melyek arról bőven elmondattak s csak azon meggyőződéssel zárjuk be sorainkat, hogy a nagy közönség is, melynek ezen hangszor kitűnő tulajdonságai a legközelebb tartandó zenedei hangszorban alkalmat leendő megismerkedésére, meggyőződéssel osztai fogja. Ugy haljuk egyébiránt, hogy minden vasárnap d. e. 11 órák ászáni fognak e hangszor; mely alkalmokon a zenede javára fordítandó csekély beléptidij mellett, bárki megjelölhet.

A berettyó- és északkelet-dobreczeni társulat holnap d. u. 4 órák a városbáz nagy teremben tartja kögyűlését, melyen az összes érdeklöttek határozatát igényó sürgős és fontos ügyek fognak tárgyalatni.

Múlt hó 24- és 25-ke tartá Pekár Imre gépészernök fúkaszálogépeivel kísérletet, nagyszámu közönség előtt. Mielőtt e kísérlet felől lapunk közelebbi száma trjedelmeseb leírást hozna, legyen eleve ezuttal annyit megemlítenünk, hogy nyilvános próba, nevezett gép jelessége, czélszerűsége, minden jelenlevőt meglepelt s teljesen kilégitette.

A Debreczentől 3 órányira fekvő „Tihanyi-fördő” a mai napon nyitattott meg. E fordó parkivüli jöteknony hatása különösen a csasz, köszvény s egyéb csapajoknál tünik ki. A vendégek kényelmes ellátása felől köllöleg gondakodva van.

Az időjárásról való érdeklődés nem tartozik ugyan a mulatságos dolgok sorába, mindamelk nem lehet elhallgatnunk azon veszedelmes forgószölet, mely eddigközön 4 1/2 órák a nagytemplomnál támadt és csapóutca szögletéül oly erővel fejlett ki, hogy a Stenczingerféle bolt előtt levő kofáj sátorát felemelte s a tovaragadt sátor egy rudjával Eisman üveges boltának ablakát beütötte, azonkívül a fazekasoknál három nagy fazekat jégbe kapott föl.

Beküldetett, a helybeli kaszinó által az inségesek felségelésére f. évi márczius 23-kán rendezett hangverseny jövedelmének átvisszált kimutatása, amely szernt a tisztá jövedelem 1260 frt 50 kr. volt. Ez összegből 87 frt 39 kr. a költségekre levonotván, a készpénz tisztá maradvány: 1173 frt 11 kr.

Meghaltak. April 21. Czeglédü. Szekeres Gábor 1 és fél éves. 22. Csapó. Kozma István 7 hónapos. Özv. Nyöste Mihályné Kocsis Sára 62 éves. Közkórház: Papp József 45 éves. Czeglédü. özv. Tóth Ger-gelyné Seres Sára 65 éves. 2). Péterfalu. Nagy Julianna 2 éves. 24. Közkórház Tunyogi János 35 éves. Csapó. Ambrus Mária 44 éves. Szabó István 40 éves. Péterfalu. Söllösi Róza 4 éves. Demeter József 4 hetes. Hatvanu. Simon Sándor 3 hetes. Csapó. Rác József 3 hónapos. Czeglédü. Rákosi István 2 éves. Vargau. Kádár Julianna 2 hetes. 26. Czeglédü. Rákosi István 2 éves. Vargau. Kádár Julianna 2 hetes. Hatvanu. Beke Nagy Erzsébet 29 éves. Vargau. Kádár Julianna 2 hetes. Hatvanu. Beke János 5 hetes. Czeglédü. Korda Erzsébet 3 és fél éves. 27. Hatvanu. özv. Kozma Péterné Papp Zsuzsanna 40 éves. Nagy Györgyné Szikszay Erzsébet 52 éves. Czeglédü. Kőrös Jánosné Gal Erzsébet 60 éves. Vargau. Hamza Brunckavikné Buga Amália 21 éves.

Közügyek.

A „kenyérasztó pesti albizottmány” nemes emelkedettségű emberbarátok adakozása folytán kenyérgyűléseit, naponkint 3100—3200 kenyeret, május 15-ig folytatni fogván, erről az illető hatóságok, kelkészek urak s inségi bizottsányok értesítettek avégből, hogy az eddigi küldési sorozat szerint, az előtök tudvalevő ugyanazon napokon és állomásokon mint eddig, a kenyér átvételét tovább is eszközölhessék, illetőleg a netán elmaradt küldeményt rögtön reklamáltsanak; magától értetvén, hogy az átvett terítvényeket a terítvények az albizottsághoz beküldendök.

Az ungi gazdasági egyesület jelen hó 4-ken tartja tavaszi ülést Ungvárt.

A poszt, bécsi, prágai és trieszti raklárakban levő minden fajta vörös röz mézárjának árát a ca. k. bányastermelési igazgatóság 6 ffrtal leebb szállította.

A „Kalauz”-ból olvassuk, hogy a poszt nemzetí színház ügyében emlékirat van készülöben, melynek szerkesztéséül több jöveva fővárosi író vállalta. Ez emlékirat Frankenburg igazgatóvá kiküldetése mellett nyilváltokozék.

Szóló d. e. ma kenyérszoritott örök megváltása végett kérelmek tárgyalása iránti illetékességi kérdésben folmerült kétségek elosz-

latása tekintetéből udv. rendelettel elhatározottott, hogy ily váltásági ügyekben az 1853. évi márczius 2-ken kelt legrt nyilt parancs 11—13. §§-ban előirt eljárási szabályok szoros zsinórmentékül veendök és azok szerint eléle ügyek közigazgatási úton elintézendök, kijelentetvén, hogy az idézett l. f. nyiltparancsban érültett ca. k. volt megyei hatóság helyébe visszaállított megyék léptek, melyeket jelenleg a megyei kormányzók képviselének.

Bukarestből érkezett hírek szerint a kamara utolsó ülésében a Brailából Bukaresten át orsövág vezető vasút építésére Ward angol hon-polgár kapta meg az engedélyt 3 1/2 % os kamat-biztosítással.

A bors megyei gazdasági egylet, az állattenyésztés előmozdítása érdekében jövő hó 21- 22-ken Léván ló-kiallást rendez.

Vidék.

Aradon Gyuricaka Dániel emberi erőre való kocsiszerkezetet talált fel. Kis mintáját az aradi lap szerkesztőségénél láthatni. 30—40 forintra volna szüksége, hogy egy teljes nagyot előállíthasson, de nincs pénze s így fölkeri a közönséget az összeg szives adakozására.

Kis-Várda vidékén a himló nagyban dühög. Egy hónap alatt több mint 23 gyermek esett áldozatul.

Sáros-Patakön közelebről egy pékművész kétszer tett öngyilkossági kísérletet, erővel a Bodrogba akarván magát ölni. Azonban szerencsésjére egy arra járó vadász által föbelvéssel fenyegettetvén, ijedtében kimászott a vízből s megszabadult a haláltól.

Szepesváralján nemrég egy 78 éves kedélyes öreg ur halt el, ki barátai felől sajtáságos végründelettel emlékezett meg. Tízszor darab szivart hagyott azoknak, kik neki, temetése alkalmával a végtiszteaságot megadják; mely kívánata még azon ohajjal is párosult, hogy barátai mindaddig a halottas háztól el ne oszlojanak, míg borait ki nem iszksák.

Pozsonyban az iparosok m. hó 24-én iparkiallást rendeztek.

A tiszai apróbb gőzösk, már két ízben mentek föl Sáros-Patakig a Bodrog folyamán s 4—5 ezer köbölnyi gabnát szállítottak az inséges vidékre.

Szolnokon a kis tanulók műkedvelői szinielőadást rendeznek s első előadásuk e hó 16-ken leend.

Nagybányán jelenleg Kocsisovszky szintársulata működik.

Aradon e napokban egy 107 éves izr. nő halt meg, 12 éves korában Konstantinápolyban ment férjhez, onnan férjével Belgrádra s 1789-ben Aradra került. Apró norinbergi czikkek árulgatásából élt s utolsó napjáig mindig vidám és egészséges volt.

Szabó és Filippovits dráma és operai szintársulata Eperjesen vendégszerepel. Ungvárra is kaptak meghívást, hol még eddig operai társulat nem volt.

Szatmártó keleti marhárez útven ki, a város területe, a szarvasmarhával való közlekedésre nézve teljesen elzárattott s a baromvadász, — ugy a heti, mint országos vásárok alkalmával megszüntetett.

Mada, Litke és Sz. György-Ábrány szabolcsmegyei községekben a keleti marhárez teljesen megszüntetvén, a kisvárdai és nyirbátori marhárezek megtarthatása már meg van engedve.

Csaban f. hó 10-ken tartandja kögyűlését a békésmegyei gazdasági egylet.

Érsekújvárott a suly szintén kiütött. Ugyanott legközelebb 12 ház lett a tűz martaléka.

Irodalom.

Ámbár lapunkban a könyvészetnek nagy tért nem szentelhetünk: ugy véljük mindamellett is, nem leendő olvasóink előtt kedvetlen dolog, ha egyszerűsármind, egyik vagy másik jelesebb könyvre figyelmüket fölhib-vandjuk. Így jelen alkalmunkal fölemlíthük Kocsis hiru történelmi írónk Szilasy Lászlónak legújabb „Il. Rákóczy Ferenc hujdosása” címü munkáját, melyből a jelen évben már két füzet megjelent.

Tárgya ezen munkának — mikint az előző monda — Il. Rákóczy Ferenc hujdosásának első időszaka, mely 1711-dik év február végén kezdődik, midőn lengyel földre lépett, hogy hatját ne lássa többé s végülök szeptember 15-ken, midőn Francziországnak becsült mondott, Törökországba menekült. — A véletlen, az irodalmi jószoronsa csoportot egyszerre elhallgatni, térdre borulni, kalapjaikat és sapkáikat levenni látni; még maguk a gyilkosok és tengeri rablók is felfogják az eszt fontosságát és erkölcsi becsét.

Másknap rggel elbucsztam a siránkozó Balhytól, ki meg-egyszer, bár hiába kérte az engedelmet, hogy engemet követthes-sen s egy sájkában egy folyóvíz torkolatához vitettem magamat a Savonnából, melynek közelében két hajó, a tengeri rabló és egy kereskedői egyárboozos horgonyoztak. Az egyárboozos fedél-zetén oly helyre zártak be engemet, melyet csak akkor hagytam el, midőn nyolcx nap mulva San-Antonio fokánál Kubában horgonyt vetettünk, homét aztán Havannába mentem; azon keres-kező, kiléx engemet Sprawl utasított, csakhamar uti alkalmatos-ságot szerzett számomra, az egyesült államokban.

Színház.

(B. I.) Apr. 24-én „A király házasodik.” Eredeti színmü 3 felv. írta Tóth Kálmán. — Minol többször adták e darab, kézel-foghatolag mindinkább beletalálják a közreműködök magokat szerepeikbe. Átalában az egész kiélegetőleg folyt le.

Apr. 25-én: „Dunánan apó és fia utazása.” Operette 3 felv. Offenbachtól. A szokottmal is több közönség; sikerült előadás.

April 26-ken Szép né Mátra Laura asszony első vendégjátékul, először: „A hazatértek.” Eredeti dráma 4 felv. írta Hegedüs Lajos. — Szép né, a debreczeni közönség-nek még a jobb időköl kedvence, meglehető számu hallgató-ságot gyűjtött egybe, mely hogy érdemelt maig is méltányolni tudja, többszöri kihívó tpsaiban ismételve kifejezte. A világlat-lan Florát művésziileg s ihlett érzelemmel adta. Könyvezetében jól játszottak Zöldy, Földényi, Jánosy és Szakál Róza.

April 27-ken „A kísértet.” Népszínmü 3 felv. dalokkal, írta Szigligeti József. Több szerep új kezekben volt, a kivá-esiség a közönség részéről annál nagyobb. Alig két kivétellel, mindannyiunk kezében összeromlott. Zöldy jó volt; F. Vilmos-nak az a baja, hogy valamint színpadon kívül, ugy azon belől is nagyon eleresztli magát. Igyekezettel pedig válhatnék be-löle szímesz.

April 28-án: Szép né Mátra Laura második vendég-játékul: „Richelieu első párhajai vagy n 15 éves férj.” Vig. 3 felv. Bayard és Dumanoir után Egressy Béni. Az egész előadás valami vontatottság húzódtól végig, mit a köz-reműködök nagyobb részéről sajtászern szerepeiknek kelte be-tudunk. És valóban mi is alig tudunk megbarátkozni azzal, hogy Szép né bármily kedves tudjon és akarjon is lenni, egy 15 éves gyermek szerepére még most is alkalmatos legyen. Matignon lovagnak (Rudass) utójárja már a nevelés is nehezen ment. Ke-vés közönség.

biztosítással fejező be szavait, hogy engemet mielőbb a legörb-mestebb szabadon bocsátana, ha az egyedül az ó akaratától füg-gemo. Hogy vagyonom örökre elvesztett ugyan, mert az már embe-rei között szétosztottott, azonban nem fogna hiányozni elegendő pénz, melylyel hazámba utazhassam. Meglehető hidegen kö-zöntem meg, mert az ily emberek közötti életet nem sokra be-csültem; ez ember másodizben hozott engemet köztébebesz és ismét segély nélkül, elhagyatva állottam idegen, vademberek és emberiség levételzett verszomjans gyilkosok között, kiknek főnöke ő volt. Midőn a velem utolsó elválásunk óta történetekről kérdésekéből, elbeszéltem előtte viszontagságaimat, kiméltőlből azonban iránta elhallgattam összesalkozásomat laxxal három év előtt Bostonban, nehogy észrevegye, hogy mit tudtam felöle. Az ó sorsáról csak annyit hallottam tőle, hogy igazságtalan gyunu miatt kénytelenített kiléne év előtt Bostonból megszökni s hogy szerencsétlenségéből egy tengeri rablóbanda közbe vétődött, melynek jelenleg főnöke lön. Mennyire mondtott ebben igazat, megírtjuk később.

IIII.

Midőn erőm megengedte, hogy a szobát elhagyhassam, jobban megtekinttem a tengeri rablók buvóhelyét. Egy terje-delmes udvar volt az vert földből, kétfelől mocsár, harmadik ol-dalon pedig áthatolhatlan éserdőségtől körvezeve és csupán a negyedik oldalán volt bejárása, melyet mély állóvíz képezett. Az éserdő mögött, mérsékelt távolságban hosszú hegylázolatot pillantottam meg s az állóvíz egy tekintélyes folyóvíz oldalza-kadéjának tetszett elgátlitva. A növényzet, valamint a lég is, a tenger közzellettét egyenlítettá. Nehány fatörzsből durván össze-acsolt ház s több sárkunyó, részint raktáru szolgálta a rablott holmiknak, részint lakásul a rablóbanda nejeinek s úgyszámának. A falának legkisebbikében Bobby neje és lpa, egy valkínészet szikrálábú spanyol laktak. Legnagyobb ház az volt, melynek egyik szobájában én laktam s melynek többi része azon hely vala, hol a gyilkos csöcselék tivornyát szokta ünnepegni, kiknek lármdját gyakran hallottam lázas szendérgésem közben; melyet rossz lel-kek tombolásának tartottam.

Egy vitorlavászonból készült sátor alatt, az udvartér kö-zepén Fortuna-templomot emeltek, hol a kettős aranyak és ginék, a kocska és kártya kedélye szerint változtatták uralkat; hol a kilüvölt boros-böröndök és rhumos-hordók, padok és asztalok hely-lyett szolgáltak s egy nap sem mult el anélkül, hogy a felhevült kedélyek zivótás, veszekedés miatt kőszoh vagy törhez ne kap-tak volna. Nagy spanyol vérebeik örököttek az eröl biztonságos fölötől, mely csöblözetekkel s egy földbánczczal volt körülvéve, a via felől pedig hajókról rabolt néhány ágyu által védelmezettett. A via-bejárásnál egy csille-hajó (pinasse) s több evezőládik hor-

gonyozott s azoknak folytonos őrzése tisztán igazolta, mily ko-vársó hittek a tengeri rablók e félreud helyen is biztonságukban.

Vigyam, mielőbb elhagyni az emberiség e soperdekét és sokféleképen kórtom Bobbyt, hogy ottlétemet megrevültség, va-lamelyik szomszédos kikötőbe tétessen által, hogy melyikbe, azt nem valék képes megmondani, mert jelen tartózkodási helyem-nek, még csak fekvését sem ismerhettem. Sprawl, egy napon, mint ávért mutatott be nejeinek és lpa, ki nehány nap mulva Havannába szándékozik utazni; följdalom, igen keveset értemem spanyolul, hogy fölözömmel való rokonságom ellen övást tehet-tem volna. Az öreg tört angolnyelven világztatt, miszerint ször-nyűség ugyan, hogy egy líver a másikat megrobolta, ánde Don Roberto nem tudta, hogy a tájshaj lívere tulajdona volt s érde-kemben csak azon barátságos tanácsot adhatja nekem is, hogy idősb líverem példáját követsem; hogy hátalabb lednya egy szép hatúgyos hajót fogna menyasszonyi ajándokul kapni, lo-gódságot pedig az én hajómra csakhamar képes lenne szerezni. Roszul titkolt ellenszennyel utasítam vissza ajándátát s egy kis-kortbe mentem Roberttel, hol a manglék árnyékában néhány gyermek játszott, kiket sajtájaiul mutatott be. Szabadon bocsát-atásom iránti kéréssem hajlandóbb filekre talált most nála. „Bill” — mondá — „Ávéremül kellett tégedet bemutatnom, mert kü-lönbem nem lehetett volna módomban megszabadítanom. Ha fő-nöke vagyok is ezen tengeri rablóknak, még is alá kell vetnem magamat a törvényeknek, melynek mindenek biztonsága tekint-teleből engedelmesséknem szükséges. A törvények egyike köte-lességünkkel teszi, hogy egyetlen ember életét se kíméljük, egyet-len ajkát se nagyjunk a földön, mely ellennak tanuskodhatnék. Csak az apa, fia, vagy testvér vannak kivéve, de vagy el kell magukat számu közzámk maradni, vagy legszentebb esküt tenniök, hogy rejtekhelyüket soha senkinek el nem árulják. Meg vagyok győződve, hogy te engemet el nem árulsz, de még is kénytelen vagyok tégedet megesketni. Ime utiköltséged, — tevé hozzá — egy tárczát nyújtván nekem; börtársáid és magud igazolására szolgáló irományok hasonlóan kézbesítetni fognak; hanem abban meg kell nyugodnod, hogy hajónk egyikén szállítsanak el és csak Kuba szigetén tegyenek partra. Többet nem tehetek érteled és most még egyszer bocsánatot kérek tőled, hogy hajódat el kellett vonnem.”

Ballynak nem engedték meg, hogy engemet követthessen, mint rabzolagnak a tengeri rablóknál kellett maradnia; meg-nyugtatósam azonban ígéretet lön Bobby, hogy nem fognak vele rosszul bánni. Kürt-jeladásra mintegy 80 fölmeztelen vadte-kintető férfi s körülbelöl 60 nő mindenféle arczszínezetű — a szentelenség példányal — gyűltek össze az udvartéren; egy nehéz ezüst fészületet hoztak elő, melyre kezemet tenni s az előttem fölolvastott esküt utánmondani kénytelenítetttem. Külö-nös jelenet volt ez, a még eddig egyre káromkodó és zajongó

a hazafiak rokonszenvé szerző irodalmi rokonszenvé iránt, nagy érdekű leveleket s irományokat, melyek a vizonyokra világosságot vetnek, egyebek között naplót, közvetlenül Rákóczy egyik udvari tisztje által, Rákóczy házában írottát, juttatván szerző kezébe, sikerült ezen időszaki műtegy muziv formában egysévé állítania. — Jelen könyv nem sivár gyűjtemény, hanem szerves egész; nem mulasztató — mert hiszen hus egy rege — de még is magához vonzó és tanulságos könyv egyszerűsége.

Teljes meggyőződéssel ajánljuk e nagybecsű munkát a történelem minden barátjának. Figyelme: olvasni megismerheti belőle azon kor magas és alantabb helyzetű szereplőit, közvetlen szemlélethől, saját természetes alakjokból; tisztán láthatja a világtörténelem folyamatának az egykoruak előtt nagy részben elrejtett fiam szálait és titkos rugóit; s bőcsen mosolygathat a nagy dolgoknak gyakran apróságokkal való befűggésén.

Jelentés. Petőfi általam írt élettrajzának megjelenési akadályai végre el lévén hírítva, a könyv e hét végén forgalomba jő és szétküldetik minden előfizetőnek. A mit ezek megnyugtatólára közbírré tenni szükségesnek tartottam. Kérem a lapok tisztelt szerkesztőseit e jelentés átvételére. — Pest 1864, ápril 28.

Zilahy Károly.

Pályázat.

Zala megye gazdasági egyletének f. évi márcz. hó 8-án tartott közgyűlése határozatából közhírré tétetik, hogy a hazai borászat emelése érdekében 100 fr. tüzetik ki oly mű megjutalmazására, mely népies nyelven, lehető röviden, a borászatnak hazánk kereskedésére s a nép anyagi érdekeinek emelésére való fontosságát kifejtve, egyszerűsággal oly célszerű utmutatásokat foglaltjon magában, mik a szőlőmívelés saürételés és borfejtés körében a hasznos és nyereséget elősegíthetik. Határnapul f. évi november 31-ke tüzetik ki s a pályaművek idegen kézzel írva, jellege alatt küldendők zala megye gazdasági egyletének, Zala-Egerszegre. Tisztelettel hivatik fel minden ügybarát a pályázásra, a legreázhajlatlanabb bírálatnak eszközésére az egylet nemzetgazdasági szakosztálya bizott meg. A jutalmat nyert mű mindazon kedvezésben részesül, mit az egylet erkölcsi pártfogása nyujt, fenmaradván a jutalomnyertes mű szerzőjének a kiadási jog, mit ha a szerző igénybe venni nem ohajtana, az elsőség az egylet fogja illetni. A jutalom kihirdetése f. é. decz. 13-án tartandó egyleti közgyűlésben fog megtörténni. Botka Mihály, egyes. elnök.

Délelti csemegék.

Suderland. II-dik Katalin orosz czárnó gyönyörű agarat kapott újadékbá Suderland banquiertól. Sok mulatságra szolgált a szép állat a fejedelmének s lehet képzelní, mennyire sajnálta, midőn egy reggel kedvenc fődvármestere jelenté, hogy az agar megdöglött. Az agarat a czárnó rendesen csak Suderlandnak nevezte s mi volt természetesebb, mint hogy a czárnó kedvenc ebét elhunya után is birni ohajtván, hivatja a rendőr főbiztot, hogy kerestesse föl a fővárosban a legügyesebb mestert s Suderlandot szonnal tömésse ki Nagy szemet meresztet a főbiztos a parancsra s gyonge észrevételt kockázattal; — a czárnó ingerülten toppantott kis lábával s a főbiztos eltávozott. Egy rövid félóra alatt kéznél volt az ügyes mester, a főbiztos vele megy Suderland banquierhez; sok melegeztetés után kénytelen a borzasztó ítéletet tudlára adni, hogy a czárnóól szigorú parancsa van, a banquiert azonnal kitömetni. A banquier mit sem tudott az agar kimulatóról, a főbiztos sem, de arról sem, hogy az agar volt gazdája nevével visel; s így nem lehet rossz neven venni, a ha banquier elborzadt, a főbiztos pedig a czárnó szigorú parancsát végrehajlatni örösködött; tudván, mi vár a Katalin parancsát nem teljesítőre. — Végre a banquiernak azon ellenvetésére, hogy neki még előbb a czárnóval bizonyos pénzügyet kell tisztába hozni, — egy órát engedett a rendőr főbiztos. — A banquier halálsápadtas lép a czárnó elé, térdre borulva kéri okát az írtozatos ítéletnek; a czárnó éles oroz szonnal átlátta a tévedést s hangos lehatórtakadt. A banquier még jobban elborzadt, míg a czárnó nagy nevetés köében világoztá fel a kedélyes tévedést. — Ezuttal csak az agar tömetett ki.

Tolvaj de nem áruló. Sok hónapig bolyongott már Stuart Károly ide s tova, miután ifju tüzes vére a meggondolatlansága miatt fölkelő soroge szétoszlott; sokszor küzdött éhséggel, ritkán hajthatta le fejét csádes nyugalomra, midőn az útdőd katonák elől már ismét menekülnie kellett; 80,000 font sterling volt kifizetve fejére; legutóbbnyire vagyontalan a szegény embereknel túltit oltalmat, esek látták el ruházzal s egyszerű élelemmel s a nagy díj dacára nem skadt árulójá. A többi közt egy Kennedy nevű közönséges szegény embero emlíkenk a történelem, ki a menekvő herceggel találkozáván, napokig rejtett vele a sziklahanadékokba s élte veszedlyosotétével járt kelt ki onnan, hogy a herceg számára élelmi szoroket kutathasson össze. Ezen nemcs kevés koldusszegény ember, kít 30,000 font sterling jutalom el nem kábilhatott: hogy árulóvá váljék, később szakadtól kényszerülten egy tehenet lopott s mint tolvaj kötéltől vágottatott ki. K.

Spárga-mívelés.

A kortnek azon osztályát, mely spárga-ágyaknak van szánva, jól meg kell rigollrozni és jól trágyázni. Mind a két mivelet, ha csak lehet, legjobb ha őszszel történni.

Erőtelj az egész arka szánt darab földet négy láb széles ágyakra osztjuk, s az ágyakat egymásután egyhábnyi mélységre kúdsutjuk s ha a rigollrozás őszszel történni, a kúdsott ágyak a következő tavaszig nyitva hagyatnak. Tavaszszal azután a mélyen fekvő ágyak földé jól megporhanyítottuk, vegy-trágyával elegyítettük s az ágyak hosszában, kéllábnyi távolságra egymástól, két domboru barázdát halmozunk fel, de csak 3 hüvelyk magasat. E háts barázdákra álltettedik aztán a spárgagyökér úgy, hogy kéllábnyi tér maradjon köztök és a gyökerek szálai jól kiterjeszthetessenek. Erre 4 — 5 hüvelyknyi magásra, finom föld terítettük az ágyakra, melyeket a nyáron át nagy gondalal tisztán kell tartani s amikor azákséges megöntözni. Őszszal azután meg a tavaly kihányt földből annyi terítettük az ágyakra, hogy a többi földdel kiegyenlítettessenek, nehogy a víz, télszak idején oda gyűlhessen.

Tavaszszal azután, ha látjuk, hogy a föld nem nagyon megülepedett, annyit ismét kiásunk belőle, hogy csak kéllábnyi maradjon a gyökerek fölött.

Őszszal megint kéllábnyi vegytrágyával borítottuk el a spárga-ágy, melynek felszíné a következő tavaszszal ismét jól megporhanyítottuk. Azonlalt minden évben őszszel 2 — 3 hüvelyknyi magas vegytrágya-réteg terítettük az ágyakra s az ágyak, ha csak lehet, augusztusban trágyalével egyszer jól megöntöztettedik, mit azonban folytonos szárazság idején tonni tilos.

Az ágyak beültetése után a harmadik évtől fogva már metszeni kell és pedig június közepéig és minden szárat le kell vágni, a védkonyat úgy mint a vastagot, mert különben a spárga elválszik, és utóbb csak gyenge hajtságot nevel. (K. G.)

Egyveleg.

A gödöllői uradalmat b. Sinától a helga földhitel-egylet — mint a „M. S.“ írja — 7,800,000 frton vette meg.

A fényképek tökélyesbítése. Az „Illustrated London News“ f. évi ápril 16-dik számában terjedelmesen előadja, hogy a fényképek idő multával mikint halványulnak és enyésznek el s jelentí, hogy Swan J. W. newcastlét által végzéss a fényképek előállításánál oly új eljárás talált föl, mely az abszolút tartósság kérdésmével, a fényképeknel eddig szokatlan lógysságot, kitünő szépséget, különösen az árnyéklatokban való csádesen gyengéd fokozatosságot, állítzosságot és erőt egyesít.

Kabát, melyen a golyó át nem hat. Egy kalabriának állítólag oly zubbonyfélet sikerült föltálmnia, melyen a puskagolyó nem hat át. Közlebb kísérletet tesznek vele az olasz hadügyminiszter éstőbb tábornok jelenlétében. A felfedező titka bizonyos viaszkeverékből állana melylyel a posztó bevonatik.

A tinta- és rozsdapécsettét fehéremüből az újabb időkben egyenlő részben vegyített borkó- és timásó-porrall sikerrel távolítják el. E vegyítéknek, más peccétszedő-szerek fölött azon előnye bizonyult be, hogy a szövetet nem ronjtja.

Hibabiztosítás. Lapunk legközelebbi számában a „Reclor“ czimú czikk 11-dik sorában ehelyett: minek köszönhette hogy egyrészen stb. így értelmezendő: „minek köszönhette hogy egyrészen, hogy“ stb. A 7. oldal második hasábjának 11. sorában „hiány“ helyett, „hiányok“; végre ugyanott a 41. sorban a pont végén elmaradt e szó „jutottak“.

Meghívás.

A debreczeni takarékpénztár folyó évi ápril 7-kén tartott választmányi ülésének 24-dik számú határozata folytán a debreczeni takarékpénztár t. cz. részvényesei a folyó évi májushó 1-én délelőtt 10 órakor a pénztár helyiségében tartandó közgyűlésre, — melynek tárgya a tartaléktökeinek ingatlan vagyonbani mikinti elhelyezése leend, — az igazgatóság által tisztelettel meghivatnak.

Debreczen 1864, ápril 7.

Komlóssy Imre m. k. elnök igazgató.

Tá y Gusztáv m. k. jegyző.

Értesítés.

Az „István“ gőzmalom részvényesei értesítetnek, hogy az 1863-dik évi osztalékaikat, eredeti részvényeik előmutatása mellett f. év május 1-től kezdve december 31-keig a társulat pénztárából fölvehetik; ez év utósó napjáig ki nem vett osztalékok a szabályok értelmében jótékony célokra fognak fordittatni. — Kelt Debreczenben 1864. az „István“ gőzmalomtársulatnak márczius 28-kán tartott közgyűléséből.

Komlóssy Imre m. k. társulati elnök.

Vincze Viktor m. k. társulati jegyző.

Szerkesztőségi nyiltelevezés.

P. L. urnak P. Margita. Beküldött magánérdeklő levele sokkal kényesebb természetű, hogyszem ezt, a viszonyokat nem ismerve, közölhetnök. Szóval — ha alkalmaslag felkeresend ön minket, — bővebben.

Terménytár.

Debreczen. Sz. gyógyvásár, visszatekintve az inségokozta még mindig érezhető nyomasztó viszonyokra, nem nagy reményünk lehetett a folyot e. györgy vásár eredményére; ha tehát mondanunk kell, hogy még e kevés várakozásnak sem felelt meg, ugy a gyűrtmányok, mint a termények üzletének igen állány, némely üzletágra nézve pedig igen rossz eredménye volt.

A gabnaüzletben, fogyasztásra a rozs és kukorica keresettek voltak. Nagyobb mennyiségű vételnél szottettek: tiszta buza 4 frt. 50 — 5 frt. rozs 3 frt. 50 — 60 kr. árpa 2 frt 60 — 80 kr, zab 1 frt 90 — 2 fr. kukorica 3 frt 30 — 40 kr. (R.)

Debreczen. April 26. — Tiszta buza 4 frt 80 kr. kétszeres 4 frt 40 kr. rozs 3 frt 60 kr. árpa 2 frt 80 kr. kukorica 3 frt 40 kr. zab 2 frt 20 kr. köles 3 frt 60 kr. Egy mássa szalonna 32 frt. széna 3 frt 50 kr. szalma 1 frt 70 kr. 1 font szalonna 30 kr. diszadhus 20 kr. marhabus 16 kr. só 9 kr. 1. itozé diszadhus 52 kr. (Cs.)

B aromvásár. Egy pár jármos ökor 189 frt. egy pár vágó tehén 120 frt. egy negyedfél tinó párja 160 frt. egy pár harmadfél tinó párja 96 frt. rugott borja párja 60 frt. igás ló párja 80 frt. sertés párja 35 frt. juh párja 16 frt.

Arad. April 22. — T. buza 5 frt 45 kr. kétszeres 4 frt 75 kr. rozs 4 frt 45 kr. árpa 4 frt 5 kr. zab 2 frt 85 kr. kukorica 4 frt 20 kr. 1 mássa szalonna 40 frt — kr. széna 5 frt — kr. 1 font marhabus 20 kr. (S.)

Békésy. April. 21. — T. buza 4 frt 80 kr. kétszeres 4 frt 50 kr. rozs 3 frt 60 kr. árpa — frt — kr. zab 2 frt — kr. tengeri 3 frt 00 kr. köles — frt — kr. 1 mássa szalonna — frt. 1 font marhabus 13 kr. (B.)

Békés. April. 23. — Tiszta buza 5 frt. 40 kr. kétszeres — frt — kr. rozs — frt — kr. árpa — frt — kr. kukorica 4 frt 40 kr. zab 2 frt 90 kr. köles 4 frt — kr. Egy mássa szalonna 37 frt. 80 kr. széna — frt — kr. 1 font marhabus 10 kr. (E.)

B. Ujfalu. April 21. — T. buza 4 frt 80 kr. kétszeres 4 frt — kr. rozs 3 frt 95 kr. árpa 3 frt — kr. zab 2 frt — kr. tengeri 3 frt 60 kr. köles — frt — kr. 1 mássa szalonna 39 frt. marhabus fontja 13 kr. (Sz.)

Diószeg. April 20. Tiszta buza 4 frt 50 kr. kétszeres — frt — kr. rozs 3 frt 60 kr. árpa — frt — kr. kukorica 3 frt 90 kr. zab — frt — kr. köles — frt — kr. Egy mássa szalonna — frt. széna 2 frt 50 kr. marhabus 13 kr. (Gy.)

Erményfalva. April 28-én tartott heti vásárban a termények s élelmi czikkék ára következő volt: Tiszta buza mérője 4 frt 60 kr. kétszeres 3 frt 80 kr. rozs 3 frt 20 kr. tengeri 3 frt 40 kr. árpa 2 frt 80 zab 2 frt. búkköny 5 frt. lednek 5 frt. köles 3 frt 20 kr. kása vékájja 3 fr. 60 kr. puszuly 2 f. 40 kr. kendermag 2 f. 60 kolompér 70 kr. tenesó itezője 9 kr. horsó 8 kr. zsír 56 kr. olaj 28 kr. szalonna mássájja 32 frt. szalonna fontja 40 kr. sertésbús 20 kr. marhabus 13 kr. hízott liba 2 frt 40 kr. sovány 1 frt 10 kr. tojás párja 2 kr. (V.)

B. Nánás. April 22. — T. buza 4 frt 20 kr. kétszeres 3 frt 90 kr. rozs 3 frt 50 kr. árpa 3 frt — kr. zab 2 frt 20 kr. tengeri 3 frt 20 kr. köles 3 frt 70 kr. 1 mássa szalonna 32 frt — kr. 1 font marhabus 12 kr. (F.)

B. Vámospétes. April. 22. — T. buza — frt — kr. kétszeres — frt — kr. rozs 3 frt 40 kr. árpa — frt — kr. zab — frt — kr. tengeri 3 frt 20 kr. köles — frt — kr. egy mássa szalonna — frt. egy font marhabus 11 kr. (Sz. I.)

Kismarja. April 25. — T. buza 4 frt 50 kr. kétszeres 3 frt 40 kr. rozs — frt — kr. árpa 2 frt 50 kr. zab 2 frt — kr. tengeri 3 frt 50 kr. köles — frt — kr. 1 mássa szalonna 40 frt. széna — frt — kr. 1 font marhabus 13 kr. (F.)

Margitta. April 23. — Tiszta buza, 3 frt 90 kr. kétszeres 3

frt 42 kr. rozs 2 frt 95 kr. árpa 2 frt 57 kr. zab 1 frt 80 kr. tengeri 3 frt 5 kr. 1 mássa szalonna 32 frt. 1 font marhabus 13 kr. (H. J.)

Makó. April 20. Tiszta buza 6 frt — kr. kétszeres 4 frt 20 kr. rozs — frt — kr. árpa 3 frt 20 kr. kukorica 4 frt 40 kr. zab 3 frt — kr. köles — frt — kr. Egy mássa szalonna 32 frt. széna 4 frt — kr. 1 font marhabus 15 kr. (D.)

Nagyvárad. April 19. — T. buza 4 frt 26 kr. kétszeres 3 frt 80 kr. rozs 3 frt 53 kr. árpa 2 frt 90 kr. zab 2 frt 20 kr. tengeri 3 frt 55 kr. köles — frt — kr. 1 mássa szalonna — frt. széna — frt — kr. 1 font marhabus 17 kr. (K. L.)

Nyiregyháza. April 23. — T. buza 4 frt 60 kr. kétszeres 3 frt. 90 kr. rozs 3 frt 40 kr. árpa 2 frt 90 kr. zab 2 frt 10 kr. tengeri 3 frt 40 kr. köles — frt — kr. egy mássa szalonna — frt. széna — frt — kr. egy font marhabus — kr. (K. B.)

Sarkad. April. 22. — Tiszta buza 5 frt 40 kr. kétszeres 4 frt. 80 kr. rozs 4 frt — kr. árpa — frt — kr. kukorica 4 frt — kr. zab 2 frt 50 kr. köles — frt — kr. Egy mássa szalonna — frt. 1 font marhabus — kr. (Sz.)

Tasnád. April. 22. — T. buza 4 frt — kr. kétszeres 3 frt 10 kr. rozs 3 frt — kr. árpa — frt — kr. zab 1 frt 60 kr. kukorica 3 frt — kr. köles — frt — kr. (T. J.)

Tokaj. April 22. — T. buza 10 f. — kr. kétszeres 8 f. 20 kr. gabona 7 f. — kr. árpa 6 f. — kr. zab 4 f. 60 kr. tengeri 7 fr. — kr. kolompér 2 frt 60 kr. 1 mássa list 0. sz. 16 frt. . sz. 15 frt szalonna 40 f. — kr. széna 4 f. — kr. 1 font marhabus 13 kr. borayabus 11 kr. 1 itczé 6 bor — kr. bikfa öle 8 frt. (Z. J.)

Bécsi börze árfolyama.

Table with columns for dates (April, 25, 26, 27, 28, 29) and various market items like 5%-es Metalliques, 5%-es nemzeti kölesön, 1860 sors. kölesön, Hitelintézet részvényei, Bankrészvények, Londoni váltók, Ezüst, Arany.

a tiszavidéki vaspályán, 1864-ik év Május 1-től kezdve, érvényes az 1864-dik nyári havakra.

Table I: Kassa és Nagyvárad felé. Columns for stations (Bécs, Pest, Czegléd, Szolnok, Püsp.-Ladány, Debreczen, Tokaj, Miskolcz, Forró-Encs, Kassa) and times (8 óra — perc este, 7 óra 45 perc. reg.).

Table II: Arad felé. Columns for stations (Bécs, Pest, Czegléd, Szolnok, Mező-Túr, Csaba, Arad) and times (8 óra — perc este, 7 óra 45 perc. reg.).

Table III: Kassa és Nagyváradról Pest és Bécs felé. Columns for stations (Kassa, Forró-Encs, Miskolcz, Tokaj, Debreczen, Püsp.-Ladány, Szolnok, Czegléd, Pest, Bécs, Nagyvárad, B.-Ujfalu, Püsp.-Ladány, Czegléd) and times (5 óra 31 perc. reg., 11 óra — perc. dél.).

Table IV: Aradról Pest és Bécs felé. Columns for stations (Arad, Csaba, Mező-Túr, Szolnok, Czegléd, Pest, Bécs) and times (12 óra 30 perc. dél., 8 — 20 — este).

A közállományokról indulás ideje, s minden pályaudvaron kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A vasúthoz csatlakozó postakocsok indulnak:

Table with columns for station names (Aradról—Szebenre, Nyiregyháza-ról—Sathmátra, Nyiregyháza-ról—Berzsonyba, Nyiregyháza-ról—Nagybányára, Nagyváradról—Kölközésre, Tokajból—Ujhelyre, Kaszáról—Lőcsére, Kaszáról—Pracnyalra, Kaszáról—Sajóthré, Kaszáról—Munkácsra) and departure times.

As igazgatóság.

